

Nimi:

Klass:

ALGUSTÄHE ÕIGEKIRI (KEELED, MURDED, KOHANIMED)

1. Jätka loetelu vähemalt kahe näitega.

eesti keel, inglise keel,
Kesk-Eesti, Lõuna-Eesti,
idamurre, Mulgi murre,
hiidlane, tartlane,
eestlane, soomlane,

2. Koosta jutuke, milles kasutad eespool olevaid sõnu ja ühendeid.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Paranda algustähe vead.

tartu murret räägitakse ajaloolisel lõuna-tartumaal. see jaguneb neljaks murrakurühmaks: kirde-tartu ehk põhjarühmaks (tartu-maarja, kodavere, kavas-tu), idarühmaks (võnnu, kambja), läänerühmaks (rannu, puhja, nõo) ja lõunarühmaks (otepää, rõn-gu, sangaste). iseloomulikem tartu murde osa on otepää murrak. tähtsamaid tartu murde uurijaid on olnud hella keem.

kirderanniku murded on põhja-eesti ja lõuna-eesti murrete kõrval kolmas eesti keele murderühm. see koosneb kahest murdest: rannikumurdest ja

kirdemurdest. rannikumurret on nimetatud ka põh-ja-eesti rannamurdeks (nii on varem nimetatud ka kogu kirderanniku murderühma) ja kirdemurret alu-taguse murdeks. rannikumurret on räägitud soome lahe rannikul jõelähtmest vaivarani, kirdemurret põhiliselt lüganuse, jõhvi ja iisaku kihelkonnas ning lääne-vaivas. kirderanniku murretel on ühisjooni soome keelega, kirdemurdel ka vadja keelega. kir-deranniku murretest on eesti kirjakeelde tulnud *na-tunnusega* olev kääne, näiteks *suurena*.

VASTUS

3. Paranda algustähe vead.

Tartu murret räägitakse ajaloolisel Lõuna-Tartu-maal. See jaguneb neljaks murrakurühmaks: Kirde-Tartu ehk põhjarühmaks (Tartu-Maarja, Kodavere, Kavastu), idarühmaks (Võnnu, Kambja), läänerühmaks (Rannu, Puhja, Nõo) ja lõunarühmaks (Otepää, Rõngu, Sangaste). Iseloomulikum Tartu murde osa on Otepää murrak. Tähtsamaid Tartu murde uurijaid on olnud Hella Keem.

Kirderanniku murded on Põhja-Eesti* ja Lõuna-Eesti murrete kõrval kolmas eesti keele murderühm. See koosneb kahest murdest:

rannikumurdest ja kirdemurdest. Rannikumurret on nimetatud ka Põhja-Eesti rannamurdeks (nii on varem nimetatud ka kogu kirderanniku murderühma) ja kirdemurret Alutaguse murdeks. Rannikumurret on räägitud Soome lahe rannikul Jõelähtemest Vaivarani, kirdemurret põhiliselt Lügänu, Jõhvi ja Iisaku kihelkonnas ning Lääne-Vaivas. Kirderanniku murretel on ühisjooni soome keelega, kirdemurdel ka vadjakeelega. Kirderanniku murretest on eesti kirjakeelde tulnud *na*-tunnusega olev kääne, näiteks *suurena*.

* Murderühmad kirjutati varasema traditsiooni järgi väiketähega ning kokku (*põhjaeesti, lõunaeesti murderühm*). Sellisel kujul on need nt eesti keele käsiraamatus. Uuemate reeglite järgi on aga soovitatav säilitada kohanime kirjutusviisi, nagu on ka 2013. a ÕS-is: *Lõuna-Eesti murderühm*.